

FIP-NÄYTTELYISSÄ SOVELLETTAVAT LEIMAMERKKIKOKOELMIEN ARVOSTELUN ERITYISSÄÄNNÖT (SREV)

Artikla 1: Kilpailunäyttelyt

FIP:n näyttelykokoelmien yleisten arvostelusääntöjen (GREV 2000) artiklan 1.4 mukaisesti nämä erityissäännöt on laadittu täydentämään GREV-sääntöjä leimamerkkien osalta. Katso myös "Leimamerkkikokoelmien arvostelusääntöjen tulkintaohjeita".

Artikla 2: Arvostelukokoelmat

2.1 Kilpailukokoelmat

Leimamerkkikokoelma käsittää kohopainettuja tai painettuja leimapapereita tai kiinnitettäviä vero-, maksu- tai säästömerkkejä, jotka valtio, kunta tai muu viranomainen on julkaissut tai antanut niille hyväksyntänsä.

Tällaiset kokoelmat voivat esitellä yhtä tai useampaa mainituista merkkilajeista. Kokoelmat voivat tarvittaessa tuoda esille ko. palveluja, liiketoimia tai vastaavia koskevia julkaisuperusteita ja tarvittaessa määräyksiä, tai joka tapauksessa sopivalla tavalla viitata niihin.

2.2 Veromerkit

Veromerkit ovat merkkejä, jotka on julkaistu käytettäväksi maksettaessa tai kirjattaessa veroluonteisia maksuja tai niistä vapauttamista.

2.3 Maksumerkit

Maksumerkit ovat merkkejä, jotka on julkaistu maksusuorituksen kirjaamista tai siitä vapautumista varten jostakin suoritettavasta tai jo suoritetusta palvelusta.

2.4 Säästömerkit

Säästömerkit ovat merkkejä, jotka on julkaistu vahvistamaan rahamääräistä tai fiskaalista talletusta asiakkaan, hänen päämiehensä tai valtuuttamansa henkilön lukuun.

Artikla 3: Kokoelman sisältöä koskevat periaatteet

Leimamerkkikokoelma koostuu kohopainetusta tai painetuista leimapapereista tai kiinnitettävistä leimamerkeistä, jotka voivat olla käyttämättömiä tai käytettyjä. Mikäli merkkejä on käytetty asiakirjoilla, ne tulisi järjestää siten, että ko. liiketapahtumat ja palvelut käyvät selkeästi ilmi. Kokoelma voi sisältää joitakin seuraavista:

1. sopimusten tai asiakirjojen rekisteröintiin liittyvät julkaisut,
2. yleisleimamerkit ja -leimapaperit,
3. oikeuslaitoksen leimamerkit ja leimapaperit,
4. irtaimen tai kiinteän omaisuuden siirtämiseen liittyvät julkaisut,
5. erikoisjulkaisut kuitteja varten,
6. asiakirjaleimamerkit ja -leimapaperit,
7. erikoisjulkaisut julkisia palveluita varten,
8. vekselileimamerkit ja -leimapaperit,
9. veromerkit ja -leimapaperit,
10. rahastojen leimamerkit ja leimapaperit,
11. vakuuttamiseen liittyvät leimamerkit ja leimapaperit,
12. erikoisjulkaisut konsulaattipalveluita varten,
13. tarkastuksiin liittyvät leimamerkit ja leimapaperit,
14. erikoisjulkaisut virallisia mittaus- ja punnituspalveluita varten,
15. lupiin liittyvät leimamerkit ja leimapaperit,
16. fiskaalisesti käytetyt postimerkit tai postaalisesti käytetyt leimamerkit
17. muut leimamerkit.

Kokoelman suunnitelma tai perusrakenne tulee esittää johdantolehdellä (GREV artikla 3.4).

3.2 Leimamerkkikokoelmaan voi sisältyä, jos sen katsotaan parantavan kokonaisuutta:

1. hyväksytyt tai hylätyt ehdotteita ja koepainoksia
2. asiakirjoja ja postilähetyksiä, mikäli sellaisia on käytettävissä
3. erilaisia alalajeja mukaanluettuina vesileima-, hammaste-, paperi- ja painantalajit,
4. kartoja, painotuotteita, asetuksia ja muuta vastaavaa aineistoa.

Mainitun laisilla kohteilla tulee olla suora yhteys kokoelman kuvaamiin fiskaalisiin palveluihin (GREV artikla 3.4).

Artikla 4: Arvosteluperusteet

(Katso GREV artikla 4).

"Tiedot" (GREV artikla 4.5)

Leimamerkkikokoelma saattaa edellyttää tai sille voidaan sallia enemmän huomautuksia ja selostuksia kuin vastaavaan postaaliseen kokoelmaan. Tekstin tulee kuitenkin olla tiivistä ja selkeää.

Artikla 5: Näyttelykokoelmien arvostelu

5.1 Leimamerkkikokoelmien arvostelun suorittavat erikoisalansa hyväksytyt asiantuntijat GREX V-osan artiklojen 31-47 mukaan (GREV artikla 5.1).

5.2 Seuraavat suhdeluvut on tarkoitettu ohjaamaan tuomaristoa leimamerkkikokoelmien tasapainoisessa arvostelussa (GREV artikla 5.2):

Käsittely ja kokoelman filateelinen merkitys: 30

Filateeliset tiedot ja tutkimus: 35

Laatu ja harvinaisuus: 30

Esitystapa: 5

Yhteensä: 100

Artikla 6: Loppusäädöksiä

6.1 Jos käännettyjen sääntöjen tulkinnassa syntyy erimielisyyksiä, pidetään englanninkielistä tekstiä ratkaisevana.

6.2 Nämä FIP-näyttelyissä sovellettavat leimamerkkikokoelmien arvostelun erityissäännöt (SREV) on hyväksytty 60. FIP-kongressissa Tokiossa 25.11. 1991. Ne astuivat voimaan 25.11.1991 ja koskevat näyttelyitä, joille on myönnetty FIP:n suojelus, hyväksyntä tai tuki mainitussa FIP-kongressissa tai sen jälkeen.

LEIMAMERKKIKOKOELMIEN ARVOSTELUSÄÄNTÖJEN TULKINTAOHJEITA

Artikla 1: Kilpailunäyttelyt ja arvostelukokoelmat

1.1 Näiden tulkintaohjeiden tavoitteena on auttaa soveltamaan leimamerkkikokoelmien arvostelun erityissääntöjä (SREV), jotka hyväksyttiin 60. FIP-kongressissa Tokiossa (1991).

1.2 SREV-säännöissä määriteltyjen yleisten periaatteiden tulee toimia arvostelun perustana, joihin nämä tulkintaohjeet tuovat selkeän ja huomattavan lisän. Ohjeiden tarkoituksena on havainnollistaa leimamerkkifilateliala ja leimamerkkikokoelmien laatimista.

Artikla 2: Leimamerkkikokoelman yleisperiaatteet

2.1 Leimamerkkikokoelman tulee yleensä esittää:

2.2 Valtion-, kunnallis- tai paikallisviranomaisten julkaisemia käyttämättömiä tai käytettyjä leimamerkkejä esitettynä niin, että julkaisujen käyttö- tai julkaisu-tarkoitus sekä kehitysvaiheet tulevat esille;

2.3 Kokoelmasta tulee selvittää julkaisun käyttöaika, käytön päättymisajankohta sekä, mikäli julkaisu korvattiin uudella, miksi näin tapahtui;

2.4 Painomenetelmät ja paperilajit sekä ehdotteita, koepainoksia ja tyyppieroja, jos ne liittyvät aiheeseen tai esitettävään aineistoon;

2.5 Maantieteellinen tai kronologinen kehitys jossakin maassa, maanosassa tai maailmanlaajuisesti, jolloin kokoelman pääpaino on leimamerkkien käytössä ko. erityistarkoitukseen;

2.6 Leimamerkeillä varustettuja asiakirjoja tai leimattuja papereita painetuin tai kohopainetuin arvoleimoin, jotka esittelevät ja selittävät määräyksiä, leima-verotaksoja ja/tai asiakirjan käyttötarkoitusta tarkoituksenmukaisella tavalla.

Artikla 3: Arvosteluperusteet

3.1 Suunnitelma

Kaikkiin leimamerkkikokoelmiin tulee sisältyä johdantolehti ja suunnitelma, joka selostaa näytteilleasettajan tavoitteen. Suunnitelman tulee olla luonteeltaan aiheeseen perehdyttävä. Kokoelman otsikon tulee vastata suunnitelmaa.

Suunnitelma tulee laatia siten, että se antaa myöskin yleistietoa aiheesta ja osoittaa alueet, joilla näytteilleasettaja on suorittanut henkilökohtaista tutki-musta. Siihen tulee myös sisältyä lyhyt luettelo tärkeimmistä kirjallisista lähteistä. Tuomaristo käyttää näitä tietoja arvioidessaan esitetyn aineiston suhdetta näytteilleasettajan suunnitelmassa esittämiin tavoitteisiin. Jos kokoelma käsittää yli viisi kehystä tai jos siinä esitellään useampien eri maiden leimamerkkejä, voi toinen johdantolehti olla tarpeen.

Kokoelman tulee esittää valittu aihe täsmällisesti suunnitelman mukaan.

On korostettava, ettei useimmista maista ole olemassa täydellisiä leimamerkkikokoelmia. Tästä johtuen leimamerkkikokoelmia tulisi arvioida enemmän niiden suhteellisen filateelisen merkityksen mukaan kuin niiden täydellisyyden perusteella.

3.2 Sovelletaan GREV artiklaa 4.

Artikla 4: Arvosteluperusteet

4.1 Käsittely ja filateelinen merkitys

Leimamerkkikokoelmissa aiheen käsittelyllä tulee voida saavuttaa 20 pistettä kokonaispistemäärästä 30. Tämä siitä syystä, että laadittaessa näyttelykokoelmaa leimamerkeistä on erityisen tärkeää, että tuomaristolle esitettävä kokoelma muodostaa yhdenmukaisen kokonaisuuden.

4.2 Leimamerkkikokoelma saattaa vaatia postimerkki- tai postihistoriallisesta kokoelmasta eroavaa käsittelyä. Joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta postimerkkejä julkaistaan vain postipalveluiden etumaksuna, kun taas samaakin leimamerkkiä voidaan käyttää tulojen keräämiseen monista erilaisista lähteistä. Tästä johtuen leimamerkkikokoelma käsittää laajemmat mahdollisuudet luovalle käsittelylle ja sitä tulisi edellyttää. Esimerkiksi minkä tahansa SREV artikkelissa 3.1 mainitun leimamerkkilajin esittäminen voidaan hyväksyä lähtökohdaksi ja sääntöjen mukaiseksi, jos julkaisuilla voidaan osoittaa olevan samanlainen käyttötarkoitus tai kuva-aiheen tai valmistustekniikan kannalta samankaltaisia piirteitä, vaikkakin julkaisut ovat eri maista.

Kapeampia erikoisalueita kuten tiettyjen merkkien levyttämiseen tai merkkien valmistuksen aikana syntyneisiin virheisiin keskittyviä kokoelmia tulee käsitellä kuten vastaavia postimerkkikokoelmia. Niitä ei tule koskaan pitää aihekokoelmina.

4.3 Mikäli mahdollista, kokoelman tulee esittää tai ainakin selittää merkkien käyttöä. Muuta kuin leimamerkkiaineistoa tulee yleensä välttää. Sellaisen mukanaoloa voidaan yleensä pitää oikeutettuna vain, jos se jollakin selvällä tavalla parantaa tai vahvistaa kokoelman keskeistä aluetta.

4.4 Kokoelman merkittävyys on näytteilleasettajalle hyvin subjektiivinen asia. Suosituksena on antaa enintään 10 pistettä. Mikä on merkittävää näytteilleasettajalle voi olla vähemmän merkittävää leimamerkkifilatelian kannalta. Olut-, konsulaatti- tai ampuma-aselupamerkkien esittäminen saattaa antaa vain 5 pistettä merkittävyydessä, mutta tällainen kokoelma voi käsittelyltään olla niin erinomainen tai täydellinen, että se saavuttaa maksimipistemäärän 20.

Artikla 5: Filateeliset tiedot ja tutkimus

5.1 Yleisesti on todettava, että leimamerkkikirjallisuutta on julkaistu viimeisten 60-70 vuoden aikana paljon vähemmän kuin postimerkkejä käsittelevää. Siitä johtuen tästä arvostelun osa-alueesta annettavien pisteiden, enintään 35, tulee olla suhteessa saatavilla olevan tutkimusmateriaalin määrään. Vähentämättä tutkimuspisteitä niiltä alueilta, joilta löytyy runsaasti kirjallisuutta, kokoelman arvostelun tulee perustua kokoelmasivujen tekstityksessä esitettyihin tietoihin siitä, miltä osin kokoelma perustuu olemassa olevaan kirjallisuuteen ja miltä osin mahdolliseen omaan tutkimukseen. Esimerkiksi vekseleitä käsittelevään kokoelmaan sisältyvä tutkimus leimaveron määräytymisestä vekselien rahamäärän perusteella katsotaan eduksi. Lisäpisteitä antavat vähemmän ilmeisten asioiden selvittäminen sekä viittaukset lähteisiin, sääntöihin ja määräyksiin, jotka käsittelevät liiketoimista tai palveluista maksettavan leimaveron määräytymisperusteita. Tällaisia ei kuitenkaan kaikista maista ole käytettävissä. Filateelisia tietoja ja tutkimusta tulee siten tarkastella yhdessä, mutta yleensä vähintään 20 pistettä käytettävissä olevista 35 pisteestä tulee antaa filateelisista tiedoista.

Huom. Vain muutamia maita lukuun ottamatta keräilijöiden käytössä olevat tiedot ovat pakostakin rajoittuneita johtuen vanhentuneesta kirjallisuudesta. Saattaa viedä vuosikymmenen tai kaksikin ennen kuin asiaan paneutuvat tutkijat julkaisevat hyviä, ajan tasalla olevia käsikirjoja ja leimamerkkiluetteloita.

Artikla 6: Laatu ja harvinaisuus

6.1 Monet leimamerkit ovat paljon postimerkkejä harvinaisempia ja käyttötapa johti usein niiden vahingoittumiseen. Jos niitä käytettiin olut- tai tupakkatuotteiden sulkijoina, ne revittiin avattaessa. Toiset, kuten Intian ruhtinaskuntien leimamerkit, usein reijitettiin asiakirjoihin kiinnitettäessä. Eräät leikkattiin, jopa naulattiin tai kiinnitettiin nitomalla. Näiden osalta hyvä laatu on poikkeuksellista. Sen vuoksi käytetyissä merkeissä esiintyvät hyväksyttävät viat eivät saa vähentää kokoelman arvoa. Kohteet voivat olla hyvin harvinaisia tai jopa ainoita tunnettuja kappaleita.

6.2 Kohteiden laadusta voidaan antaa enintään 10 pistettä.

6.3 Leimamerkkien keräilyssä harvinaisuus on hyvin merkittävä tekijä. Sillä on harvoin mitään yhteyttä kohteen hintaan tai arvoon. Joidenkin leimamerkkien hinta on korkea, mutta ne eivät ole harvinaisia. Toisaalta monet leimamerkit ovat hyvin tavallisia eikä niille tule antaa pisteitä harvinaisuudesta. Harvinaisuudesta voidaan antaa enintään 20 pistettä. Jos kokoelma esittää sellaisen maan leimamerkkejä, joista on vähän tai ei ollenkaan kirjallisuutta, merkintää "yksi tai kaksi kappaletta tunnetaan" voidaan pitää hyväksyttävänä ja käyttökelpoisena. Erikoisleimamerkkejä esitettäessä viittaus luetteloon (jos asianmukainen luettelo on julkaistu) voi olla hyödyksi. Harvinaisuus perustuu tosiasioihin ja kun nämä tunnetaan, voidaan kunto määritellä näiden tosiasioiden valossa.

Artikla 7: Esitystapa

7.1 Hyvä esitystapa on erittäin tärkeää. Kokoelman tulee olla visuaalisesti miellyttävä ja jokaisen lehden ja kehyksen tulee antaa kuva kokoelman tasapainoisuudesta. Muu jätetään näytteilleasettajan harkittavaksi edellyttäen, että lehden ja kehyksen kokoon liittyviä määräyksiä noudatetaan.

7.2 Kirjoitetun tekstin tulee rajoittua olennaiseen, mutta kaikki tärkeä tieto tulee esittää.